

Härnösands kommun

Rektorn vid Brunne skola

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Brunne skola
i Härnösands kommun

Tillsyn i Brunne skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Härnösands kommun under hösten 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Brunne skola besöktes av Skolinspektionen den 5 november 2013.

Fakta om skolan

Brunne skola ligger cirka två mil nordväst om Härnösand och tillhör kommunens södra verksamhetsområde. Utbildningen omfattar förskoleklass och grundskolans årskurser 1-5. Vid tillsynsbesöket hade skolan 97 elever. Eleverna är organiserade i ålderhomogena klasser.

Brunne skola leds, vid tiden för Skolinspektionens besök, av en tillförordnad rektor. Tillförordnad rektor är även verksamhetschef för södra verksamhetsområdet. Rektorstjänsten vid Brunne skola har dock tillsatts och en ny rektor tillträder inom kort efter tillsynsbesöket. Den nya rektorns ansvarsområden omfattar förskola, förskoleklass och grundskolans årskurser 1-6 samt fritidshemsverksamhet. Skolan saknar årskurs 6 detta läsår då eleverna flyttat till andra skolor.

Brunne skola saknar en sammanställning av måluppfyllelsen i förskoleklassen.

Skolans sammanställningar av kunskapsresultaten för elever i årskurs 3 visar för år 2013 att 100 procent respektive 90 procent av eleverna nått de nationella kunskapskraven i svenska och matematik. År 2012 nådde 87,5 procent av eleverna kunskapskraven i svenska och 100 procent kunskapskraven i matematik.

För år 2013 i årskurs 6 visar skolans sammanställningar av kunskapsresultaten att 90 procent respektive 95 procent av eleverna nått kunskapskraven i engelska och matematik. I ämnet svenska har 90 procent av eleverna har nått kunskapskraven. I de övriga ämnena har 100 procent av eleverna nått kunskapskraven. Resultaten från år 2013 visar en minskning jämfört med år 2012 då 100 procent av eleverna i årskurs 6 nådde kunskapsmålen i samtliga ämnen.

Helhetsbedömning

Skolinspektionens beslut redogör för de brister som framkommit vid tillsynstillfället. Det är huvudmannen som ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. I detta ligger ansvar för att upptäcka och rätta till brister närhelst de framkommer.

Tillsynen vid Brunne skola visar att det finns brister inom det systematiska kvalitetsarbetet. Brunne skola följer upp och sammanställer elevernas kun-

skapsresultat på skolenhetsnivå. Skolinspektionen bedömer dock att skolan behöver analysera vad som påverkar och orsakar måluppfyllelsen. Detta i syfte att kunna identifiera utvecklingsområden och besluta om utvecklingsinsatser för ökad måluppfyllelse. I nuläget ingår inte elevhälsans arbete som en naturlig del i kvalitetsarbetet, vilket det behöver göra.

Skolinspektionen bedömer att Brunne skola har ett aktivt och medvetet värdegrundsarbete samt att skolan följer upp elevernas upplevelse av trygghet på klassnivå. Däremot saknas en utvärdering av resultaten av värdegrundsarbetet på skolenhetsnivå.

Vidare förekommer brister i elevhälsans förbyggande arbete.

Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Härnösands kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 14 mars 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Härnösands kommun och skolans rektor måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Se till att lärare samverkar med varandra i arbetet för att nå utbildningsmålen.
- Se till att det finns samverkan mellan skolenhetens alla verksamheter för att stödja elevernas utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv.

Motivering

Enligt läroplanen ska samarbetsformer mellan förskoleklass, skola och fritidshem utvecklas för att berika varje elevs mångsidiga utveckling och lärande. Lärarna ska samverka med andra lärare i arbetet för att nå utbildningsmålen. Rektorn har enligt läroplanen ett särskilt ansvar för att undervisningen i olika ämnesområden samordnas så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet. Av Skolverkets allmänna råd om planering och genomförande av undervisning (SKOLFS 2011:149) framgår även att rektorn bör utveckla former för kunskapsbyte mellan lärarna.

Vid intervju med tillförordnad rektor framkommer att samverkan behöver utvecklas så att förskoleklassen och fritidshemsverksamheten involveras för att nå en bättre helhet i elevernas lärande. Vidare framkommer vid intervju med personalen att samverkan fungerar bra över klassgränserna och att det finns en samsyn och flexibilitet. Personalen uppger dock att de gemensamma mötena för all personal inte fungerar. Mötena hålls under sådan tid då personal i fritidshemsverksamhet och förskoleklass inte kan gå ifrån. Tillförordnad rektor anser att samverkan mellan lärarna måste utvecklas för att ge eleverna ett mer övergripande perspektiv i undervisningen. Lärarna anser att skolan behöver ändra arbetssätt och bättre nyttja varandras kompetenser.

I skolenkäten som Skolinspektionen genomför inför tillsynen har pedagogisk personal vid Brunne skola låga svarsresultat på området Samverkan av undervisningen i jämförelse med resultatet för samtliga skolenheter som deltog i enkätomgången. Detta indikerar också, enligt Skolinspektionens mening, att Brunne skola behöver utveckla lärarnas ämnesöverskridande arbete och samverkan vid planering av undervisningen.

Skolinspektionen bedömer mot bakgrund av ovanstående att rektor behöver se till att samverkan sker mellan lärare och mellan skolenhetens alla verksamheter för att stöda elevernas utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv.

Författning

Lgr 11, 2.5 Övergång och samverkan och 2.8 Rektorns ansvar

SKOLFS 2011:149, Skolverkets allmänna råd om planering och genomförande av undervisning

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Härnösands kommun och skolans rektor måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Genomför dokumenterade uppföljningar, sammanställningar och analyser av förskoleklassens måluppfyllelse i relation till de nationella målen i läroplanen.
- Genomför dokumenterade analyser av kunskapsresultaten i relation till de nationella målen och kunskapskraven för utbildningen, i detta ingår även att analysera arbetet med särskilt stöd.

- Genomför dokumenterade uppföljningar, sammanställningar och analyser av skolans arbete med värdegrund.
- Följ upp och analysera elevhälsans arbete i förhållande till elevhälsans uppdrag enligt skollagen.

Motivering

Enligt skollagen ansvarar rektorn för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i läroplan, skollag och andra föreskrifter uppfylls. Enligt läroplanen har rektorn ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

Vid Brunne skola genomförs kvalitetssäkringar vid fyra tillfällen per år utifrån Skolverkets verktyg BRUK (Bedömning, Reflektion, Utveckling, Kvalitet). Skolan dokumenterar och analyserar resultaten från dessa uppföljningstillfällen. Lärarna följer elevernas kunskapsutveckling och dokumenterar den i de individuella utvecklingsplanerna.

Brunne skola sammanställer för varje årskurs och varje ämne elevernas kunskapsresultat, det vill säga om eleverna riskerar att ej nå/bedöms nå kursplanernas kunskapskrav utifrån aktuell årskurs. Det saknas dock en analys av resultatsammanställningen. Skolans analys av vad som påverkar och orsakar kunskapsresultaten behöver även omfatta skolans arbete med särskilt stöd. Brunne skola saknar även en sammanställning av måluppfyllelsen i förskoleklassen.

Skolinspektionen konstaterar att Brunne skolan bedriver ett aktivt värdegrundsarbete. Det saknas dock en sammanställning av värdegrundsresultaten och en utvärdering av skolenhetens arbete med värdegrundsfrågorna. Av det underlag som Skolinspektionen tagit del av framgår att det finns underlag för att göra sammanställningar av värdegrundsarbetet, t.ex. svar på enkätfrågor och planen mot kränkande behandling.

Tillförordnad rektor och elevhälsopersonal uppger i intervjuer att elevhälsoarbetet inte ingår som en naturlig del i det systematiska kvalitetsarbetet. Skolans systematiska kvalitetsarbete behöver även omfatta elevhälsans arbete (se nedan under Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro). Skolans rektor har inte sammanställt några resultat av elevhälsoarbetet.

Skolinspektionen bedömer, mot bakgrund av vad som är anfört ovan, att kvalitetsarbetet i nuläget inte motsvarar skollagens krav. Brunne skola saknar en samlad bild av resultaten på skolenhetsnivå för att kunna vidta de åtgärder som kan behövas för att nå ökad måluppfyllelse.

Författning

4 kap. 4-6 §§ skollagen

Lgr 11 punkt 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro**Bedömning**

Härnösands kommun och skolans rektor måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Organisera och använd elevhälsan så att den ges förutsättningar att vara förebyggande och hälsofrämjande. I enlighet med detta behöver elevhälsan
- arbeta förebyggande med särskilda åtgärder utifrån identifierade behov,
- arbeta främjande med generella insatser för att skapa en god lärandemiljö,
- samverka med övriga personalgrupper i skolan på ett kontinuerligt och strukturerat sätt.

Motivering

I skollagen anges att det för eleverna ska finnas elevhälsa som ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

Vägledning om elevhälsans uppdrag finns i lagförarbeten som framhåller bl.a. följande. Elevhälsans uppgift bör vara att främja lärande, utveckling och hälsa hos alla elever och att ha fokus på elever som är i behov av stöd för sitt lärande. Huvudmannen har ett ansvar att följa undervisningen för att tidigt upptäcka sådana miljöer som kan vara till hinder eller ogynnsamma för elever. Elevernas egna synpunkter när det gäller vad som orsakar problem och hur de kan hanteras bör tas till vara. Elevhälsan har en självklar roll i arbetet med analys och åtgärder, som bör inriktas på såväl individ-, som grupp- och skolnivå. I det individuellt inriktade arbetet har elevhälsan ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveckling. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör bland annat elevernas arbetsmiljö, skolans värdegrund som till exempel arbetet mot kränkande

behandling, livsstilsrelaterad ohälsa, jämställdhet samt sex- och samlevnadsundervisning. Arbete med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper i skolan (prop. 2001/02:14, s. 26–27 och 2009/10:165, s. 276).

Härnösands kommun har genomfört en omorganisation av skolverksamheten som gäller från hösten 2013. För den centrala elevhälsans personal har beslut fattats om förändrat chefskap. Elevhälsan på Brunne skola har en grundbemanning med en skolsköterska och en kurator som båda har deltidstjänster på 20 procent. Kuratorn ansvarar för cirka 630 elever fördelat på skolorna Solen, Kiörning och Brunne. I elevhälsan finns även en lärare med specialpedagogisk kompetens. Övriga kompetenser t.ex. psykolog kallas in från den centrala elevhälsan vid behov för specifika insatser.

Av intervjuer med elevhälsans personal framkommer att skolsköterskan och kuratorn genomför hälsofrämjande insatser inom ramen för sin profession t.ex. hälsosamtal. Kuratorn och skolsköterskan arbetar främst med åtgärder av reparerande karaktär och är i ringa grad involverade i förebyggande elevhälsoarbete. Skolsköterskan och kuratorn involveras inte i några analyser av hur elevhälsans arbete på skolan fungerar och de eventuella utvecklingsbehov som kan finnas.

Den tid som finns läggs på akuta åtgärder och enskilda elevärenden. Kuratorn, som förutom Brunne skola ansvarar för två större skolor, upplever att det finns begränsat med tid till annat än akuta åtgärder.

Elevhälsans personal anser att samverkan med personalen i förskoleklass och årskurs 1 fungerar bra. Det som fungerat mindre bra är samverkan med personal i de övriga klasserna. Ibland vet inte elevhälsans personal vad som pågår eller är på gång i klasserna.

Skolinspektionen bedömer att skolans elevhälsa inte uppfyller skollagens krav på att vara förebyggande och hälsofrämjande.

Mot bakgrund av vad som anförts ovan anser Skolinspektionen att elevhälsan i högre grad behöver arbeta förebyggande med behovsanpassade insatser. Elevhälsan behöver även arbeta med främjande insatser, som är allmänt inriktade och som avser att bidra till generella hälsoeffekter utan att det föranleds av något särskilt problem. Brunne skola behöver dessutom se till att det finns en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper eftersom detta är en förutsättning för allt arbete med elevhälsa.

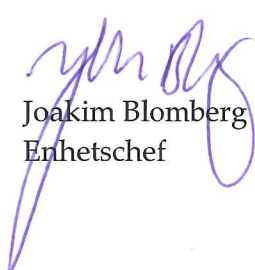
Författning

2 kap. 25 § skollagen

Lgr 11, 2.8 rektorns ansvar

I ärendets slutliga handläggning har även undervisningsråd Solweig Bäckman och utredare Linnéa Forsberg deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Joakim Blomberg
Enhetschef

Karolina Bergeqvist
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.